

Anzegem | Avelgem | Deerlijk | Harelbeke | Kortrijk | Kuurne | Lendeledede | Menen | Spiere-Helkijn | Waregem | Wervik | Wevelgem | Zwevegem

Gelukkig nieuwjaar!

Colofon

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER - HOOFDREDACTEUR

Marc Boone
Mellestraat 294 - 8501 Heule
marcboonebp@gmail.com
0479 81 16 80

REDACTIERAAD

Bernard Decock, Dirk De Meester, Gaby Moreels, Filiep Vande Wiele, Lieven Vanhoutte, Julie Dumolein

HUISFOTOGRAFEN

Yvan Herreman, Filip d'Heedene

GASTREDACTEUREN

Leena Saad, Jean Paul Van Bendegem

VORMGEVING

www.GrafiekGroep.be

ABONNEREN

Lid worden van een aangesloten vereniging/VC

KOPIJ

Reacties of artikels kunnen doorgestuurd worden naar de hoofdredacteur. De teksten moeten wel de naam en het adres van de inzender vermelden. Alle artikels vallen onder de uitsluitende verantwoordelijkheid van de auteur. Foto's en illustraties in afzonderlijke bestanden meesturen.

LIMIETDATUM VOOR KOPIJ

is de redactievergadering in Mozaïek
Overleiestraat 15A Kortrijk telkens op vrijdag om 10 uur
volgende vergaderingen op:
26 januari, 29 maart

We houden bij Zoeklicht uw adresgegevens bij om u te kunnen op de hoogte te houden van wat reilt en zeilt in de vrijzinnige omgeving in Zuid-West-Vlaanderen. U krijgt Zoeklicht omdat u bij een van onze partners lid bent. Indien u ons te kennen geeft dat u Zoeklicht niet meer wenst te ontvangen, dan schrappen we u op eenvoudig verzoek uit de adressenlijst van Zoeklicht.

*Met vrijzinnige groeten,
Redactie Zoeklicht*

Inhoud

Redactioneel	3
Van God los	4
Kerstbomen en Joelvuren	6
Wereldburgers schrijven	9
Godsdienst in de kijker	10
Activiteiten uit de regio: Mozaïek	12
Activiteiten uit de regio: huis van de Mens	13
Activiteiten uit de regio: August Vermeylenkring	14
Activiteitenkalender	16
Fading Memories, de inleiding	18
Nooit meer oorlog	22
Activiteiten uit de regio: Humanistisch Verbond Kortrijk	25
Activiteiten uit de regio: De Geus	26
Reveil	28
Universele Verklaring, Rechten van de Mens	30

Vrijzinnige Centra uit de buurt

VC Mozaïek

Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk
056 37 16 15
www.vcmozaiek.be
info@vcmozaiek.be
Maandelijks nieuwsbrief:
schrijf in op de website

VC Poincaré

Stormestraat 131/18
8790 Waregem
056 44 74 97
www.vcpoincare.be
info@vcpoincare.be
(permanentie op woensdag,
donderdag en vrijdag)

De Geus

Koning Leopold III-plein 71
8530 Harelbeke
www.vcdegeus.be
Zondag van 10u tot 13u
elke donderdag om 19u
PingPong
Maandelijks nieuwsbrief:
schrijf in op de website

De Bezatse

Vaubanstraat 8b
8930 Menen
056 51 90 70
www.debezatse.be
vcdebezatse@gmail.com
Maandelijks nieuwsbrief:
schrijf in op de website

OVM-Avelgem

Achterhoek 17
8581 Waarmaarde
info@ovm-avelgem.be
www.ovm-avelgem.be

Redactioneel

Marc Boone

En een goede gezondheid

We doen de achter deur van 23 op slot en stappen via de voordeur 2024 binnen. Moge het een goed jaar worden voor alle mensen van goeie wil. En mogen alle wensen bewaarheid worden. Wensen van vrede in de eerste plaats. De oorlogen die ons omringen zijn hatelijk en wreed en zouden naties moeten dienen maar vernietigen de mens en de menselijkheid. De beschietingen in en vanuit Oekraïne lijken alléén de wapenwedloop ten goede te komen. Men wil ons een keuze doen maken tussen de wreedheden van Hamas en de bombardementen van Israël op Palestina. In eigen land staat het rechtse spook voor de deur en massa en media doen van langs om meer alsof dit de normale gang van zaken is.

Dit eerste nummer van het nieuwe jaar bergt een aantal verrassingen. Voor de eerste maal hebben wij een buitenlandse gastredacteur die ons rechtstreek vanuit Palestina bericht over haar toestand daar. Wij kregen ook een merkwaardig document toegestuurd dat 75 jaar oud is met een getuigenis over de wreedheid van wereldoorlog 2.

Nog vele andere verslagen hebben wij u te melden.

En vergeet niet de kalender te bekijken die u meedoet naar zoveel activiteiten in de vrijzinnige centra.

Een gelukkig 2024

Marc Boone

Wil je maandelijks info via de nieuwsbrief van de vrijzinnige centra teken dan in op

-> www.debezatse.be

-> www.vcmozaiek.be

-> www.vcdegeus.be

Van God

los

De emoties laaien hoog op na de publicatie van de vierdelige reeks "Godvergeten". Druppelsgewijs worden nieuwe feiten gemeld. Onlangs nog verklaarde Vincent Van Quickenborne, in zijn eerste interview na zijn ontslag als minister dat ook hij te maken had met seksuele intimidatie gedurende zijn collegetijd. Rik Devillé, die er zijn levenswerk van maakte om dergelijke klachten te verzamelen bevestigde dat hij verschillende klachten binnen heeft over de betrokken school.

Eerst de cijfers. Volgens de gegevens van de katholieke kerk zelf zijn er in totaal 1392 meldingen van overschrijdend seksueel geweld verzameld. In de laatste telperiode die loopt van juli 2022 tot juni 2023 zijn 47 nieuwe meldingen. Het jaar ervoor waren er dat 86. Sedert dat jaar

worden in Wallonië meer meldingen gedaan dan in Vlaanderen. De 47meldingen van het laatste teljaar kunnen in verschillende statistieken worden verdeeld:

38 van de 47 meldingen kwamen van het slachtoffer zelf.

32 van de slachtoffers waren jonger dan 18 jaar

30 meldingen dateren al van meer dan 30 jaar geleden

Met 2 uitzonderingen zijn de daders priesters of religieuzen.

11 misbruiken gebeuren in school, 12 in

Rik Devillé

de parochie, 3 als misdienaar en 2 in een jeugdhuis, 6 in de zorgsector.

Op voorstel van de bijzondere parlementaire commissie worden de feiten in vier verschillende categorieën ondergebracht naargelang de zwaarte van het misdrijf. Daar hangt ook een schadevergoeding aan vast die oploopt van 2.500 tot 25.000 €. 10 van de 47 gevallen bevonden zich in de laagste categorie.

2 werden gecatalogeerd in de zwaarste categorie. Dit gebeurt in de vorm van een dading wat wil zeggen dat de klagers met de ondertekening van de dading verder afzien van klachten omtrent de gebeurde feiten. Vele misbruikten vinden dit ongehoord, alsof hun leed met wat zilverlingen kan worden afgekocht, en weigeren dan ook de dading.

Eigenlijk komen er in de zeer deskundig gemaakte uitzending weinig nieuwe feiten aan bod. Wij wisten al meer dan 10 jaar hoe walgelijk bisschop Van Gheluwe met zijn neefje en andere jongens was omgegaan. Wij wisten ook al dat het een toegedekte praktijk was in verschillende colleges en zorgcentra waar kinderen werden misbruikt door priesters. Het was ook geweten dat de kerk als instituut deze praktijken probeerde toe te dekken in een wansmakelijke poging om het eigen instituut te vrijwaren van blaam. Advocaat Van Steenbrugge doet een boekje open over de onwaarschijnlijke contacten tussen de kerk en het gerecht waarbij stukken uit het dossier verdwenen en werden terug geschonken aan de katholieke overheid. De serie toonde ons voor het eerst hoe de slachtoffers dit hebben ervaren en hoe hun levens en dit van hun familie gekraakt en of verwoest werden. De verontwaardiging bij zoveel onrecht is groot bij de kijker en de modale Belg. De roep om de kerk te liquideren en de geldkraan toe te draaien klinkt dan ook luid heden ten dage.

Wij laten het emotionele stof neerdwalen en doen een poging om de emoties aan de realiteit te toetsen.

Volgens de grondwet dient de Belgische staat de verschillende levensbeschouwelijke organisaties te vergoeden. De kerk loopt hier met iets meer dan ¾ van het geld weg. Een van de grote kosten in dit pakket zijn de lonen van de priesters. In 2022 ging dit over 75 miljoen Euro voor 2760 bedienaars; bisschoppen, priesters, predikanten. Dit betekent dat zij aan een gemiddeld loon of pensioen van 2.000€ per maand werken. Zij hebben een arbeidscontract. En een arbeidscontract dient gerespecteerd te worden. Je kan moeilijk een paar duizend werknemers hun arbeidscontract of hun pensioen afnemen, omdat er onder het toegeeflijk beleid van hun directie misdaden worden begaan door een aantal van hun collega's. De financiering van de

Roger Van Gheluwe

kerk is nu eenmaal via de grondwet voor een groot stuk bepaald via het aantal bedienaars van de eredienst. De regering kan dit veranderen als zij de grondwet aanpast, maar dit zal toekomst gericht moeten gebeuren en kan niet met terugwerkende kracht. Dat misdadigers, die al dan niet veroordeeld werden en toch op de loonlijst blijven staan is laakbaar en kan aangepast worden. Het probleem van de loonkost zal zichzelf gedeeltelijk oplossen in de tijd. 2/3 van de priesters is immers ouder dan 65, en er komen er amper nieuwe bij.

De grondwet voorziet ook dat de gemeenten moeten tussenkomen in de exploitatie kosten die de kerkgemeenschappen doen. Het bedrag loopt hier op tot zo'n 80 miljoen per jaar. Dit kan gaan over gewone werkingskosten van drukwerk, vergaderingen, onderhoud, huur van burelen tot investeringen in herstel van kerken en gebouwen van de kerkfabriek. De gemeenten doen er goed aan om deze kosten goed te berekenen en een degelijke boekhouding te eisen en te controleren. Dit gebeurt in de ene gemeente secuur en in de andere gemeente laks, maar als puntje bij paaltje komt moet de gemeente betalen. Een aantal jaren geleden probeerde minister Zuhal Demir tevergeefs de kerkfabriek van Tielt tot de orde te roepen, maar moest de gemeente toch opdraaien voor de gemaakte kosten, die door het kerkbestuur niet met hen werden overlegd.

Als wij zouden volhouden dat de kerk niet meer vergoed wordt voor alle kosten

aan haar kerken dan zijn wij nog niet van alle zorgen verlost. Laten wij de kerken dan vervallen, met alle mogelijke kosten in de toekomst die dan waarschijnlijk ook ten laste van de gemeenschap vallen? Een mogelijke oplossing is het drastisch verminderen van het aantal kerken. Minister Bourgeois heeft ervoor gezorgd dat iedere gemeente een kerkenplan moet opmaken. Dit lukt in vele gevallen, kerken worden dubbel gebruikt als bibliotheek of museum, naast de erediensten. Anderzijds neemt de gemeente de kerken over om ze een wereldse functie te geven, wat interessant kan zijn maar ook dan blijven de kosten wel voor de gemeenschap. Sommige kerken worden privé verkocht en veranderen in een woonhuis, restaurant of groothandelswinkel zoals in Gent, wat ook voor de nodige commotie zorgde.

Laten wij ook niet vergeten dat de kerkgebouwen in heel wat gevallen de herbergers zijn van heel wat kunstschaten, die door de eeuwen heen zijn verworven. Wij kunnen er gerust van uit gaan dat die kunstwerken door de kerk aan de maatschappij moeten worden geschonken of teruggegeven, maar ook dan zal de kost door de gemeenschap moeten gedragen worden.

Er moet veel veranderen over de plaats die het instituut geloof in onze maatschappij moet innemen, maar dit zal wel bedachtzaam en weloverwogen moeten gebeuren en met feiten en cijfers in de hand.

Kerstbomen en Joelvuren

Virginie Van Den Hoek

In december maken we het met zijn allen graag warm en gezellig binnen. De kerstboom komt van de zolder of we kopen een vers exemplaar en versieren deze met lichtjes en ballen. We doen dit zonder echt na te denken over het waarom. Het hoort er gewoon bij toch? Of we nu echt gelovig zijn of niet, de kerstboom staat in heel veel woonkamers en in heel veel bedrijven, winkels, op pleinen en markten...

Waar komt deze traditie eigenlijk vandaan? Wat heeft het met het christendom te zien? Volgens Wikipedia zijn er speculaties dat de kerstboom een Oud Germaanse oorsprong zou hebben. Hierbij zou oorspron-

kelijk niet de den of spar centraal staan, maar wel een oude eik.

Bij de midwinterviering op 21 december, de kortste dag van het jaar dus, zou de oude eik dan verbrand worden, om warmte te bieden.¹ We kennen deze traditie nog onder de vorm van de kerstbûche, die dus eigenlijk de boomstam van de eik representeert.

Naaldbomen zouden dan weer van oudsher symbool staan voor wedergeboorte en eeuwig leven, omdat ze hun naalden behouden in de winter. De Oud Germaanse volkeren versierden eind december hun huizen met groene takken

om aan te geven dat het licht en het leven terug zouden keren na de lange winter.² Na de 16de eeuw plaatsten inwoners van de Elzas een kerstboom, die ze versierden met onder andere kaarsen.

In dit opzicht heeft de kerstboom dus geen christelijke oorsprong. In de 17^{de}

¹BRON: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Kerstboom>

²BRON: <https://historianet.nl/kerst/kerstboomverhaal-is-op-leugen-gebaseerd>

³IDEM

eeuw was die mogelijk heidense oorsprong een doorn in het oog van de kerk. Zo klaagde de theoloog Johann Conrad Dannhauer in 1647 dat de kerstboom meer aandacht kreeg dan Gods woord. De kerstboom was intussen zo ingeburgerd, dat deze niet meer weg te denken viel. De protestanten wezen de katholieke kerstkribbe af, en kozen in de plaats voor de kerstboom.³

Pas halverwege de 19de eeuw waaide dit gebruik over naar onder andere België en Nederland. Uiteindelijk accepteerde de kerk de kerstboom en verscheen deze zelfs in Duitse kerken. Zo werd de christelijke traditie verweven met de Oud Germaanse traditie. Kerst vieren, linken we nu automatisch met de kerstboom. Maar is er eigenlijk ergens nog iets overgebleven van die oorspronkelijke betekenis van de boom?

In vrijzinnige kringen, horen we soms nog eens de term 'joelfeest' vallen. Zo ook in het Vrijzinnig Centrum De Bezatse in Mene. Daar wordt het joelfeest jaarlijks gevierd. Het joelfeest, niet het kerstfeest dus. Ik was benieuwd naar deze traditie en ging te rade bij Virginie Van Den Hoeck, actief organiserend lid bij VC De Bezatse.

Zoeklicht: Hallo Virginie, bedankt om me te woord te willen staan! Kan je jezelf even voorstellen?

Virginie: Ik ben Virginie Van Den Hoeck en zorg vooral voor het onlineverhaal: onderhoud van de website en Facebook, opmaken en versturen van de nieuwsbrief, ontwerp van affiches en flyers. Dit jaar hebben we dan Kids@De Bezatse opgericht, om meer doelgerichte activiteiten voor kinderen te organiseren.

Zoeklicht: Leuk dat jullie centrum leeft bij de jonge jeugd! Kan jij me uitleggen wat het joelfeest eigenlijk is?

Virginie: Joelfeest is een feestperiode tijdens de kortste dagen van het jaar. Daarin wordt het einde van de donkere dagen gevierd en wordt er vooruitgekeken naar het lengen van de dagen. Dit feest is ouder dan het ons gekende kerstfeest. Tijdens het joelfeest worden joelvuren of vreugdevuren ontstoken en wordt de terugkeer van de zon gevierd.

Zoeklicht: Het heeft dus eigenlijk te

maken met de winterzonnwende?

Virginie: Klopt! Het hoogtepunt van de joelperiode is de winterzonnwende op 21/12. Dit is de kortste dag van het jaar en dus het keerpunt van donkere dagen naar dagen met meer zonlicht.

Zoeklicht: Leuke traditie om verder te zetten! Van waar komt de naam 'Joel'?

Virginie: De naam Joel kan verschillende oorsprongen hebben. In het Oudnoors "hjól" of wiel, waarmee ze het zonnwiel zouden bedoelen. Rond 21 december staat het zonnwiel op het laagste punt en is het opnieuw klaar om te gaan klimmen.

In Germaanse en Scandinavische landen spreekt men van "gelb" (Duits), "gul" (Noors) of "geel" (Nederlands). In het Midde-nengels vinden we het woord "yole", wat geëvolueerd is uit het Indo-Europese "ghel", wat "schijnen" betekent. Ook hier weer een referentie naar het zonlicht: de zon maakt zich klaar om meer te gaan schijnen.

Zoeklicht: Een feest van hoop, lijkt me. Heeft de kerstboom iets te zien met het joelfeest?

Virginie: De kerstboom heeft zijn oorsprong in de joelfeesten. Tijdens de joelperiode werden groenblijvende

takken en struiken in huis gehaald. Een spar werd niet versierd, maar aan eiken werden wel vruchtbaarheidssymbolen gehangen.

Ga ook maar eens na met wat wij de kerstboom versieren: kerstballen (symbool voor vruchten en vruchtbaarheid), trompetten, lichtjes. Alles is terug te brengen naar het joelfeest.

In verschillende culturen werden bomen of stronken in brand gestoken. Nu kennen we dit ook nog als kerstboomverbranding op het einde van de kerstperiode.

Zoeklicht: Het lijkt allemaal te kloppen! Zouden we nu het joelfeest de vrijzinnige versie van het kerstfeest kunnen noemen?

Virginie: In het vrijzinnig humanisme is de symboliek van het licht belangrijk, denk maar aan ons fakkel-symbool. De cirkel symboliseert de aarde, de fakkel staat voor het licht, de verlichting en de rede, de mensen staan dan voor de universele broederlijkheid, verbondenheid en solidariteit. Daarom grijpen we de gelegenheid aan om het kerstfeest te ontdoen van religie en terug te gaan naar de oorspronkelijke betekenis van het feest: het vieren van het licht.

Zoeklicht: Mooie traditie om in ere te houden, los van het geloof. Vier jij thuis kerst? Op welke manier?

Virginie: Kerst is nooit mijn favoriete feest geweest, ik had het altijd meer voor oudejaar (en het vieren van de overgang van oud naar nieuw). Thuis is het dan ook nooit overdadig versierd, maar we hangen wel lichtjes uit. Alhoewel ik vermoed dat we binnen enkele jaren wel een alternatieve kerstboom zullen zetten als onze dochter wat ouder is. Wel is kerst voor mij een uitstekende gelegenheid om samen te komen met de familie en bij lekker eten te genieten van elkaars gezelschap.

Zoeklicht: Dus ook een hecht familiefeest. Dat kan ook perfect los van de christelijke traditie. De Bezatse organiseert jaarlijks het 'Joelfeest for kids'. Waarom kiezen jullie ervoor om dit te organiseren?

Virginie: Het joelfeest for kids is initieel begonnen als een Halloweenfeest. Toen we vanuit De Bezatse beslisten om geen nieuwjaarsreceptie meer te houden, maar een joelfeest, hebben we dit voor de kinderen ook aangepast. Zo worden beide feesten met een week verschil gevierd: eerst de kindjes en de week erna de volwassenen. Het joelfeest voor volwassenen is enkel voor leden, voor de kids wordt het opengetrokken: ook kinderen van niet-leden zijn welkom. Op deze manier leren kinderen en (groot) ouders ons lokaal én ons op een laagdrempelige manier kennen.

Zoeklicht: Mooi, zowel een feest voor de volwassenen als de kinderen dus. Weten de kinderen die komen over het algemeen wat het joelfeest inhoudt?

Virginie: Er zijn kinderen die niet weten wat joelfeest inhoudt, wat geen probleem is. Iedereen is welkom en wij leggen alle kinderen op een leuke manier de inhoud van het feest uit. Tijdens het joelvuur wordt een verhaal voorgelezen aan de kinderen en (groot)ouders.

Zoeklicht: Dit jaar ging het joelfeest for Kids door op 9 december. Wat hebben jullie specifiek gedaan?

Virginie: Wij voorzagen een speeldoe namiddag van 14u30 tot 17u, voor kinderen van 6 tot 12 jaar. Dit ging door in VC De Bezatse, Vaubanstraat 8b in Menen. De kinderen knutselden, speelden en bereidden zelf een hapje.

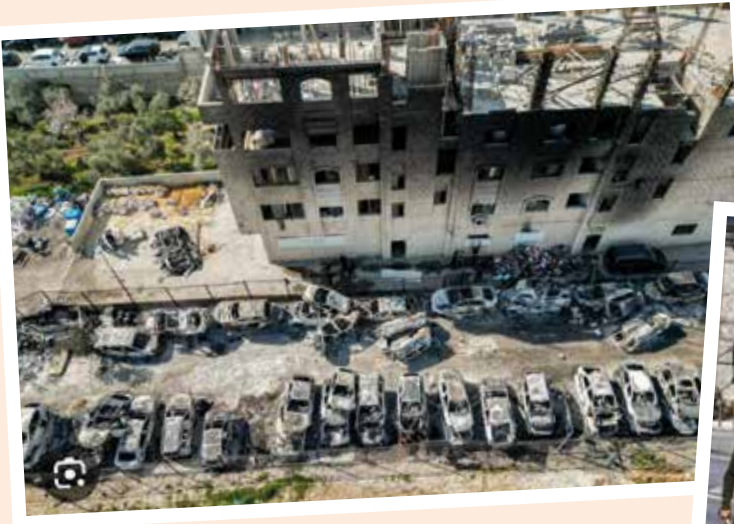
Om 17u waren de (groot)ouders welkom om ons te vervoegen voor het joelvuur, waarna wij dan de zelfgemaakte hapjes samen met een drankje hebben geproefd. De deelname aan het joelfeest for Kids was trouwens gratis.

tijd en de leuke activiteiten die jullie organiseren!

Meer info over de activiteiten van VC De Bezatse, kan je vinden op <https://debezatse.vrijzinnigwestvlaanderen.be>

Zoeklicht: Super! Dank je voor je

Wereldburgers schrijven

Via een redactielid kregen wij contact met een Palestijnse vrouw die ons een inkijk geeft in haar dagelijkse leven ter plaatse. De termen en plaatsnamen die je regelmatig in het journal hoort krijgen hier wel een erg levensechte en realistische betekenis. Wij trokken haar Engelse tekst door de vertaalmachine.

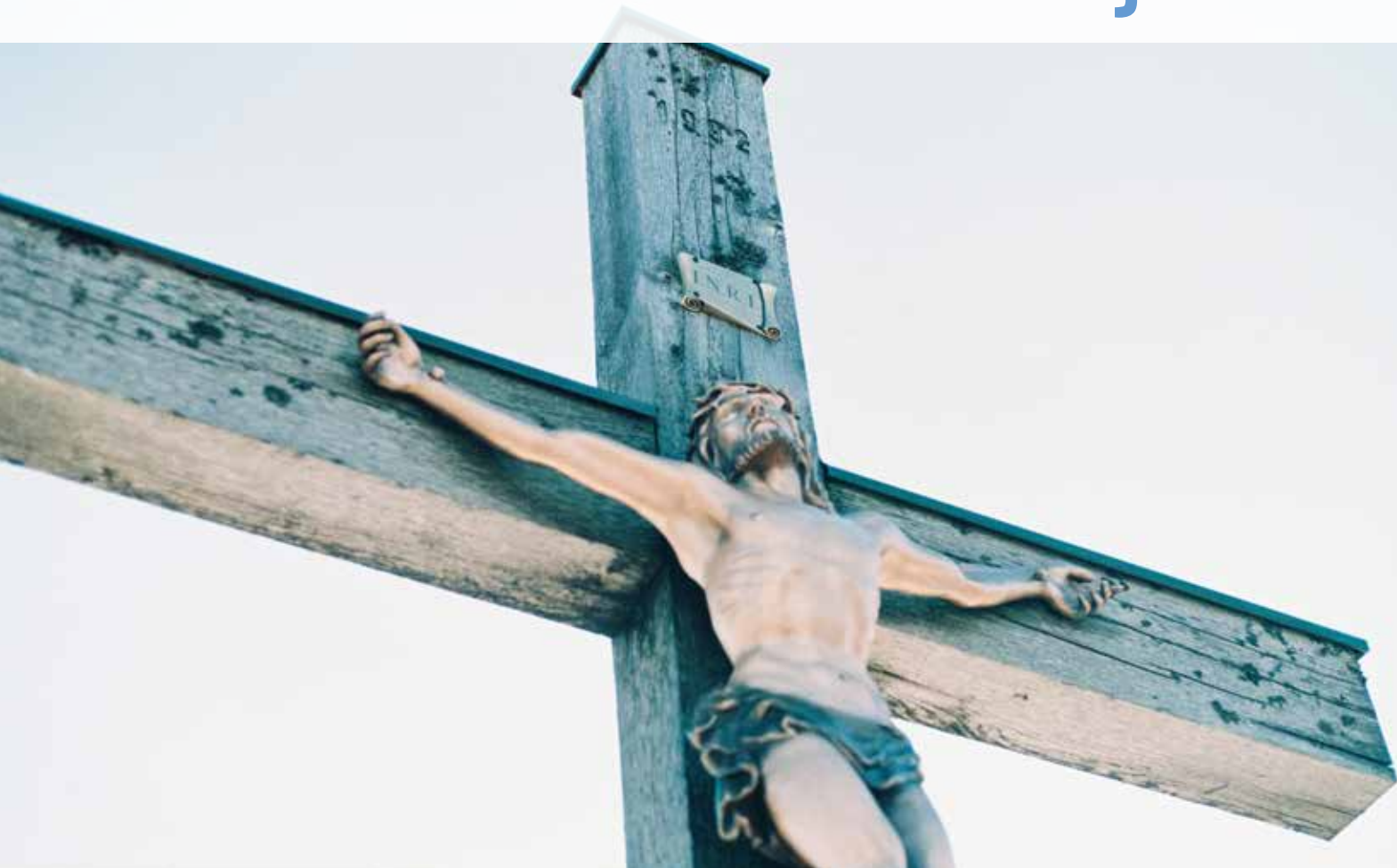
Een dag in mijn leven

Jordaanoever. Het leven is de afgelopen 10 jaar drastisch veranderd. Het eenvoudigste daarvan is mijn vermogen om vrij tussen steden te bewegen, hoewel dit altijd een uitdaging is geweest met de aanwezigheid van Israëlische controleposten. Toch is de realiteit vandaag de dag anders. Ik woon al mijn hele leven op de Westelijke Jordaanoever. De kolonisten dwongen er een nieuwe ongekende realiteit af. Ze zijn gewapend en kunnen wegen blokkeren wanneer ze dorst naar bloed voelen. Net als in de afgelopen paar jaar hebben de Israëlische kolonisten hun wreedheden uitgebreid, van het ontwortelen van olijfbomen tot het in brand steken van huizen, auto's en velden, het opsluiten van mensen in hun huizen en het in brand steken van hun huizen. De meest recente daad vond plaats in een dorp

genaamd Turmosayya, op 15 minuten rijden van Ramallah. Midden op de dag vielen gewapende kolonisten het dorp binnen en verbrandden de auto's en huizen van mensen terwijl er mensen in zaten. Vroeger duurde een rit van Ramallah naar Nablus gemiddeld een uur rijden. Tegenwoordig denken de Palestijnen twee keer na voordat ze die reis maken, want onderweg zijn er controleposten, Israëlische kolonisten en gewapende Israëlische soldaten met hun wapens in de standby-modus. Stel je voor dat je levensonderhoud afhangt van het dagelijks reizen tussen steden. Daarom worden Palestijnen die op de Westelijke Jordaanoever wonen, in plaats van één uur gedwongen wegen tussen dorpen te nemen om te proberen de confrontatie met kolonisten of gewapende soldaten te vermijden. Wat nog alarmerender is, is de grote mate van

onzekerheid tijdens die reis; niemand kan verwachten wat er zal gebeuren. Ik voel me verstikt. Ik voel me een robot, ik ga naar mijn werk en kom weer thuis. Ik ga 's nachts niet uit in Ramallah, omdat je niet weet wanneer Israëlische militaire groepen de stad zullen binnenvallen om iemand te arresteren. Bovendien word ik elke dag wakker terwijl ik bid voor mijn collega's in Gaza en voel me bevoorrecht, want hoewel ik de ruimte heb om te leven, worden ze voortdurend gericht gedood en gebombardeerd. Ik zou willen dat mijn grootste zorg is wat ik moet koken of het weer of wat ik dit weekend ga doen; deze zorgen die normaal lijken, maken geen deel meer uit van mijn leven. Ik word wakker en ben dankbaar dat ik water, elektriciteit en een dak boven mijn hoofd heb.

Godsdienst in de kijker

Is het daarvoor dat Jezus van Nazareth 2000 jaar geleden geleefd heeft en gestorven is?

Na de Godvergeten-reeks zullen veel katholieken zich die vraag gesteld hebben(..) Als inleiding zal ik de ongerusten onder onze lezers geruststellen: alhoewel de Romeinen in die tijden niet krenterig waren met kruisigingen, er waren er ieder jaar vele honderden, en alhoewel vele jonge joden toen Jezus noemden, ligt daar niet het succes van de door hem gestichte kerk. De reden van het langdurig succes lag hem erin dat hij samen met een handjevol aanhangers erin geslaagd is rond het verhaal over zijn leven en de dood een nieuwe organisatie op te bouwen, een nieuwe partij. Ook al is er over dat leven en die dood geen greintje zekerheid (..). Maar goed, er waren veel messiassen en opstandige

jonge joden die de naam Jezus droegen, en één ervan werd een symbool van die nieuwe partij. Professor Etienne Vermeersch (1934-2019) die heilig gelooft in het bestaan van een historische Jezus kan gelijk hebben... Maar als vrijzinnige geloof ik dat de Franse Charles Hainchelin met zijn "Les Origines de la Religion" (1950) waarin "Le mythe de Jésus" staat, nog veel meer gelijk heeft.

En dan is er nog de vraag of het christendom er echt heeft toe bijgedragen om de oude moraal van de volkeren in en rond Palestina, van het Romeinse wereld, en van heel de westerse wereld, de waarden en normen noemt men dat, op een hoger niveau te tillen.

Ziehier hoe een negentiende-eeuwse Duitse theoloog Albert Kalthoff in zijn boek over het ontstaan van het Chris-

tendom bijgedragen heeft aan de oplossing van dat laatste raadsel, aan de hand van het verhaal van een hoerenmadam Marcia en haar lief Callistus:

Marcia was een belangrijke christin, en terzelfdertijd was ze een der belangrijkste personen uit de harem van de Romeinse keizer van Spaanse herkomst, Commodus, men noemde cijfers van 300 meisjes en evenveel knaapjes. Zij was als schoonste maîtresse zo invloedrijk bij de keizer dat ze die gebruikte om andere christenen gratie te geven. Dat sluit niet uit dat ze de minnares werd van ene Callistus, een vrijgekochte slaaf die eerst als bankier en daarna als oplichter schatrijk geworden was. Ze gebruikte haar invloed bij de christelijke gemeente om de keizer (in 192 na Christus) te laten vermoorden, en nam er persoonlijk aan deel. Zo kon ze haar nieuw lief tot bisschop van Rome (en dus tot paus) laten

Paus Callistus

Keizer Augustus

verkiezen. Beiden worden in het evangelie Lucas vermeld, zij het zonder hun naam te vermelden. "... de grote zondares aan wie veel zonden vergeven worden omdat zij veel heeft liefgehad." en "... de onrechtvaardige rentmeester die zich vrienden maakte uit de onrechtvaardige Mannon (de geldduivel) ...". Bijbeldeskundigen twijfelen er niet aan dat die laatste zinnen als een soort afzwakken van hun misdaden dienen en als vervalsingen in het evangelie gedraaid zijn meer dan 100 jaar na het maken van dat evangelie.

Het zedelijk verval in die jaren was geen voorrecht voor de rijke bovenlaag. (..) 70 jaar voor het verhaal van Commodus was er grote armoede in het door Rome bezette Palestina. Jeruzalem werd omsingeld en belegerd in het jaar 70, gans de regio werd verwoest, alles vernietigd, niemand had nog werk. Vooral de kinderen leden onder die toestand, er werd vanuit Rome nogal wat geïnvesteerd in weeshuizen en collectieve wees-keukens. En de ouders? De ouders onthielden zich van het maken van kinderen, en dat begon met niet meer te trouwen. Sommigen zochten een oplossing in de prostitutie, vooral de mannelijke prostitutie bereikte grote bloei... De christenen deden ook inspanningen om de kinderen in leven te houden, maar zij konden niets meer doen dan de staat. De staat deed dit met het doel om het aantal werkers en soldaten te doen groeien.

Christelijke geschriften! Betrouwbare bronnen

Geen enkele van de evangelisten waren tijdsgenoten (..) van Jezus. Geen van die eenvoudige vissers kon lezen of schrijven, waardoor het voor handige bedriegers niet moeilijk was om 100

jaar later de namen van de apostelen te nemen als schuilnaam, Marcus was het eerste evangelie, ongeveer in 80, Johannes de laatste, het jaar 100 à 150 van onze jaartelling, als men de geboorte van Christus als 0-punt genomen heeft. Hoe verder in het christendom, hoe straffer de verhaaltjes werden: bij het eerste evangelie wordt een meisje dat dood geacht wordt door handreiking opgewekt, bij het tweede evangelie wordt iemand terug levend die reeds naar het graf gedragen wordt, en bij het laatste wordt Lazarus terug tot leven gewekt als die al 4 dagen begraven en in staat van ontbinding is.

Jezus van Nazareth was niet de enige God-mens

Sommige verhaaltjes waren opzettelijke vervalsingen, anderen werden gewoon overgenomen uit oudere geschriften. Ongeveer 500 jaar voor Christus werd een Indische prinses bevrucht door een goddelijke lichtstraal, en ze baarde een zoon die men naar zijn verwekker Boeddha gaan noemen is. Ook al een onbevleete ontvangenis dus. Engelen zingen lofzangen. Een kluizenaar geeft de baby de naam Boeddha, de redder der mensheid. Dan volgen de jeugd jaren in de tempel, hetzelfde zoals in de evangelies. Kortom De evangelist onder de schuilnaam Lucas beschrijft de geboorte en de jeugd van Jezus helemaal zoals de fantastische vertellingen en verzonnen legenden van het Boeddhisme.

De Romeinse keizers waren niet alléén goden, ze waren door goden verwekt, zoals keizer Augustus door de god Apollo verwekt was bij zijn moeder, zoals diezelfde god ook al Plato verwekt had. Ze werden verlosser genoemd, en deden wonderbare dingen, zoals

genezingen met speeksel of handoplegingen. Ten bewijze van zijn status liet Augustus spelen houden ter ere van zijn voorganger de goddelijke Julius Caesar, en toen verscheen 7 dagen lang op hetzelfde uur een komeet, de ziel van Julius die na zijn dood ten hemel gevaren was. Vandaar dat de keizer, de caesar, Julius afgebeeld werd met een ster boven het hoofd. Niet bij Asterix maar bij de lichtgelovige Romeinen.

Keizer Hadrianus werd verliefd op een schone Griekse jongeling... die in ALLE opzichten de lieveling van de keizer werd... en toen die lieveling verdronk werd hij tot god verklaard met de verplichting overal offers te plegen ter zijner ere.... Caligula liet zich nog tijdens zijn leven tot god uitroepen...

Na de keizers (later ook Vespasianus) werden ook straatpredikanten met de naam van verlosser bedacht, met dezelfde eigenschappen, wonderbaarlijke verwekkingen, kometen, genezingen, tenhemelopnemingen etc....Na de heidense keizers ging die kunst over op de Jezus van Nazareth, en na hem op andere heiligen, én op de Katholieke Franse koningen, tot 1825: bij de kroning van de laatste Franse koning Charles X genas hij klier- en kropgezwollen door simpele aanrakingen.

Zo ziet ge: de oorsprong van het christendom was niet anders dan de andere godsdiensten, het christendom oefende geen positieve invloeden uit op de normen en waarden van het westen dan wat de sociale en economische werkelijkheid van de tijd toeliet, de voorstelling van de feiten en leringen waren in elke godsdienst gelijkende verzinsels en leugens.

Vrijzinnig Centrum Mozaïek Kortrijk
Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk

MA'BLUES CAFÉ

MAXWELL STREETBAND

met Marino Noppe en Dominique Vantomme

Maxwell Street staat voor doorleefde Chicago-blues. De groep zag het daglicht in 1982. Draaischijf van de band is Marino Noppe, zanger/gitarist, charismatisch en fanatiek. Marino zweert bij oude stuff, de pure rootsmuziek, blues zonder franjes. Als één van de beste bluesgitaristen richtte hij zo'n 40 jaar geleden 'Maxwell Street' op en zette zo blues op de kaart in Vlaanderen. Maxwell Street is één van de pioniers in de Belgische blueswereld. De band trad met zijn kompanen ontelbare keren op in binnen- en buitenland. Maxwell Street bracht vooral messcherpe Chicagoblues ten gehore. Veelal wordt dit aangevuld met meer funky stuff, wat swing, een snuifje New-Orleans enz. Bij momenten wordt een ode gebracht aan Rory Gallagher. Marino speelde o.a. met Magic Slim, Johnny Copeland, e.a. en hij bespeelt zijn gitaar volgens de klassieke bluestraditie. Hoewel hij steeds het onderste uit de kan haalt met z'n virtuoze slide-gitaarspel, is hij in de Belgische bluesscene één van de meest veelzijdige gitaristen. Ook zijn stemgeluid en zangtechniek is uniek. Al wie Marino reeds aan het werk gezien heeft, zal wel beamen dat hij veel meer doet dan wat blues "spelen". Hij verpersoonlijkt gewoon de blues en is tevens inspiratiebron voor menige jonge gitarist. We zijn er trots op dat hij deze keer vergezeld wordt van Dominique Vantomme op keys. Deze Deinzenaar speelde eerder aan de zijde van o.a. Axelle Red en Ana Popovic. Zet je schrap voor een avondje doorleefde Chicago-blues van het zuiverste soort, gaande van opzweepende funkblues tot messcherpe ballads.

Heb je een hongertje? Geniet van onze Gumbo-rijstschotel (een typische Louisiana-specialiteit), Pizzaslices of croques uit het vuistje en/of heerlijke soep. Denk ook aan onze alcoholvrije Martini-Floreale mocktail.

Praktisch:

Datum: zondag 12 nov 2023. Deuren open om 18.00 u. Concert om 19.30 u.

Place to be: Mozaïek, Overleiestraat 15 a, 8500 Kortrijk.

Inkom: leden HV Kortrijk 12.00 €, niet-leden HV Kortrijk: 15.00 €

Reserveren: via mablues@proximus.be of 0486/312897

MARIEKE - ADDICTED TO LIFE

8 MAART 2024

EEN GEVOELIGE FILM OVER MARIEKE VERVOORT

van Pola Rapaport

Het recht op sterven, gaf haar de wil om te leven.

Grappig, charismatisch en met een ijzeren wil, zo kennen we de paralympische rolstoelatlete Marieke Vervoort die met haar euthanasie-aanvraag besluit zelf de controle in handen te nemen over haar pijnlijke degeneratieve ziekte.

Deze film volgt de atlete in haar 3 laatste levensjaren, waarin de acceptatie van de nakende dood een viering van het leven wordt.

De vertoning wordt voorafgegaan door een beknopte uitleg over de wetgeving rond euthanasie, door LEIF arts Alain Cornet. Na de voorstelling kan u nog even napraten in het Mozaïekcafé.

Praktisch:

start voorwoord om 19u30.

Place to be: Mozaïek, Overleiestraat 15 a, 8500 Kortrijk.

Deelname is gratis. Inschrijven is vereist, via kortrijk@demens.nu

MYTHES, MASKERS EN MORAAAL

EEN MOGELIJK BOB DYLANVERHAAL

Lezing door Johan Decroos

Dinsdag 27 februari 2024 om 19u30 in de Mozaiëk

Johan Decroos gaat ervan uit dat over Dylan niets met zekerheid kan gezegd worden. Dus kiest hij er voor om enkele personages uit het oeuvre van Dylan onder de loep te nemen ; Woody Guthrie, Lenny Bruce, John Lennon, Sara Lownds en Rubin Carter... Helden, outlaws en muzes. Waarom en hoe bezingt Dylan hen ? Het zijn mensen, ze dragen maskers en zo worden ze mythe, zoals Dylan zelf.

Johan Decroos is lector n.c. zedenleer en cultuuronderwijs aan de lerarenopleiding van Howest Brugge. Hij studeerde moraalwetenschappen aan de UGent en zocht in zijn thesis al naar verbanden tussen popmuziek, cultuur en maatschappelijke tendenzen. De fascinatie voor en de verwondering over de popcultuur is gebleven en Bob Dylan is daarbij steeds een rode draad geweest. Een never ending story . Johan Decroos weigert om zichzelf een Dylanoloog te noemen. Dylanologen zijn volgens hem als theologen. Eindeloos verklarend wat er eigenlijk niet is. He's not there.

HET VERZET IN BELGIË TIJDENS W.O. II

Lezing door Prof Bruno De Wever

Woensdag 27 maart om 19 u 30 in de Mozaiëk

Tijdens deze lezing wordt de complexiteit van het verzet belicht. Het ene verzet was het andere niet. Van uiterst rechts tot uiterst links, alle strekkingen waren aanwezig. Ook de taken en opdrachten waren zeer verschillend. Bovendien evolueerde het verzet tijdens de oorlog, en het zou België niet zijn mocht er ook geen verschil zijn onder of boven de taalgrens., ook als het over de naoorlogse herinneringen gaat.

Wie X jaren geleden de lezing van Prof De Wever over de collaboratie bijgewoond heeft, waar hij toen een Kortrijks dossier belichtte, zal er dit keer zeker opnieuw willen bij zijn.

DAGBOEK 1933. HET GEVAAR VAN EXTREEMRECHTS.

Lezing door Dirk Verhofstadt over zijn boek

Dinsdag 23 april 2024 om 19u30 in de Mozaïek

Op 30 januari 1933 kwam Hitler via een coalitieregering aan de macht. Twee maanden later, op 23 maart werden de bevoegdheden van het parlement afgeschaft. Vanaf dan bestonden de rechtsstaat en de democratie niet meer : politieke partijen en vakbonden werden verboden, kranten gecensureerd, opposanten en Joden opgesloten in concentratiekampen.

Na "De sluipende staatsgreep" door Paul Bekaert , zal ook Dirk Verhofstadt ons waarschuwen. Al herhaalt de geschiedenis zich niet op identieke wijze, toch zullen vele gelijkenissen aangetoond worden tussen toen en nu (Eigen volk eerst, dehumanisering van sommige bevolkingsgroepen, anti-establishment, nostalgie, kritiek op rechters...)

Dirk Verhofstadt was professor media en ethiek aan de UGent, hij is actief bij de onafhankelijke liberale denktank Liberales

ORGANISATIE

TIJDSTIP

ACTIVITEIT

PLAATS

Activiteitenkalender

ORGANISATIE	TIJDSTIP	ACTIVITEIT	PLAATS
	JANUARI		
KUNSTKRING DE GEUS	ZONDAG 07/01/2024 OM 10.45 U	Tentoonstelling Cabana Cabana, portretten in zwart-wit van personen	DE GEUS
DE GEUS	ZONDAG 21/01/2024	Nieuwjaarsreceptie De Geus	DE GEUS
MOZAÏEK	ZONDAG 21/01/2024 OM 19.00 U	Nieuwjaarsreceptie met LES SACS A SACS	MOZAÏEK
POINCARÉ	ZONDAG 28/01/2024 OM 11.00 U	Nieuwjaarsdrink Vrijzinnige Verenigingen	POINCARÉ
MOZAÏEK	ZONDAG 28/01/2024 OM 19.00 U	'Nieuwjaarsconcert' Jazz op zondag met de Superior Dance Band	MOZAÏEK
	FEBRUARI		
ANTIPODE	VRIJDAG 02/02/2024 OM 20.00 U	Antipode reiscafé	MOZAÏEK
KUNSTKRING DE GEUS	ZONDAG 04/02/2024 OM 10.45 U	Tentoonstelling: Pier Bossuyt toont ouder werk	DE GEUS
HV KORTRIJK	ZONDAG 04/02/2024 OM 11.00 U	"En de 7e dag is er het Woord": Voorstelling verhalenbundel 'Hawva's Heptameron' van Jem de Winter	MOZAÏEK
HV WAREGEM	DINSDAG 06/02/2024 OM 20.00 U	Lezing Tineke Beeckman: "Wie ben ik?"	BIB WAREGEM
HV KORTRIJK	ZONDAG 11/02/2024 OM 18.00 U	Ma' Bluescafé met Maxwell Streetband	MOZAÏEK
HV KORTRIJK, MOZAÏEK	DINSDAG 20/02/2024 OM 19.30 U	Mensen & wetenschap. Opgepast: nieuw uur !!!	MOZAÏEK
MOZAÏEK	ZONDAG 25/02/2024 OM 19.00 U	Jazz op Zondag met Superior Dance Band	MOZAÏEK
AVK KORTRIJK	DINSDAG 27/02/2024 OM 19.30 U	Lezing door Johan Decroos: Mythes, Maskers en Moraal – een mogelijk Dylanverhaal	MOZAÏEK
HV WAREGEM	DINSDAG 27/02/2024 OM 20.00 U	Lezing Prf dr ir Sofie Van Hoecke: "Potentieel en uitdagingen van Artificiële Inelligentie"	BIB WAREGEM
	MAART		
ANTIPODE	VRIJDAG 07/03/2024 OM 20.00 U	Antipode reiscafé	MOZAÏEK
HV KORTRIJK, HVDM KORTRIJK	ZATERDAG 02/03/2024	'Muzikale voorstelling': The Weelchair Blues Project	MOZAÏEK
KUNSTKRING DE GEUS	ZONDAG 03/03/2024 OM 10.45 U	Tentoonstelling Georges van Aerschot: Reflecties, tekeningen en schilderijen	DE GEUS
HVDM KORTRIJK	VRIJDAG 08/03/2024 OM 19.30 U	"Marieke, addicted to Life". Documentaire film over paralympische topatlete Marieke Vervoort. Inleiding door Alain Cornet	MOZAÏEK
HV KORTRIJK	ZONDAG 10/03/2024 OM 18.00 U	Ma' Blues café	MOZAÏEK
HV KORTRIJK, MOZAÏEK	DINSDAG 19/03/2024 OM 19.30 U	Mensen & wetenschap. Opgepast: nieuw uur !!!	MOZAÏEK
HV WAREGEM	DINSDAG 19/03/2024 OM 20.00 U	Lezing Em prof dr Paul Verhaeghe "Onbehagen en Maatschappij"	BIB WAREGEM
WF WAREGEM	ZATERDAG 23/03/2024 OM 15.00 U	Bezoek aan de Braeckman Distillery	
MOZAÏEK	ZONDAG 23/03/2024 OM 19.00 U	Jazz op Zondag met Superior Dance Band	MOZAÏEK
AVK KORTRIJK	WOENSDAG 27/03/2024 OM 19.30 U	Voordracht door Bruno Dewever: "het verzet in WO II"	MOZAÏEK
	APRIL		

ANTIPODE	Reiscafé Antipode: "Over land van Bangkok naar Hanoi" met Joss Teunen	MOZAÏEK
KUNSTKRING DE GEUS	Tentoonstelling Karel Debels: grafiek	DE GEUS
DE GEUS	Kaarting de Geus voor het Goede Doel	DE GEUS
HV KORTRIJK	Ma'Blues Café	MOZAÏEK
HV KORTRIJK, MOZAÏEK	Mensen & wetenschap. Opgepast: nieuw uur !!!	MOZAÏEK
HULO, MOZAÏEK, HVDM KORTRIJK	Voorronde Debatwedstijd 2024	MOZAÏEK
OVVM – AVELGEM	Voorbereidingsweekend Feest	INFO@OVVM-AVELGEM.BE
AVK KORTRIJK	Lezing door Dirk Verhofstadt: Dagboek 1933 – Het gevaar van extreem rechts	MOZAÏEK
HV KORTRIJK	Proclamatie Verhandelingswedstrijd	ATHENA POTTTELBERG
MOZAÏEK	'Jazz op zondag' met Superior Dance Band	MOZAÏEK
KUNSTKRING DE GEUS	Tentoonstelling Luk Verlinden, schilderijen	DE GEUS
HV KORTRIJK	Ma'Blues Café	MOZAÏEK
FOTOCUB GROENINGHE	Clubtentoonstelling	MOZAÏEK
OVVM – AVELGEM	Feest Vrijzinnige Jeugd	INFO@OVVM-AVELGEM.BE
MOZAÏEK	'Jazz op zondag' met Superior Dance Band	MOZAÏEK
HV KORTRIJK	Ma'Blues Café	MOZAÏEK
MOZAÏEK, HVDM KORTRIJK	Zomerzonnenvende, feestdag van de vrijzinnig humanisten	MOZAÏEK
MOZAÏEK	'Jazz op zondag' met Superior Dance Band	MOZAÏEK

Wil je maandelijks info via de nieuwsbrief van de vrijzinnige centra teken dan in op

-> www.debezatse.be

-> www.vcmozaiek.be

-> www.vcdegeus.be

De Geus
Koning Leopold III-plein 71
8530 Harelbeke
info@vcdegeus.be
www.vcdegeus.be
Zondag van 10.00u tot 13.00u
elke donderdag om 19.00u PingPong

VC Mozaiek
Overleestraat 15a
8500 Kortrijk
056 37 16 15
www.vcmozaiek.be
info@vcmozaiek.be

De Bezatse
Vaubanstraat 8b
8930 Menen
056 51 90 70
vcdebezatse@gmail.com
www.debezatse.be

VC Poincaré
Stormestraat 131/18
8790 Waregem
www.vcpoincare.be
info@vcpoincare.be
Zondag van 10.30u tot 13.30u Praatcafé
1ste en 3de vrijdag van de maand jongerenpraatcafé

OVVM-Avelgem
Achterhoek 17
8581 Waarmaarde
056/64.64.39
ovm.avelgem@scarlet.be
www.ovm-avelgem.be

Fading Memories

de inleiding

Jean Paul Van Bendegem

Bij de Vernissage van de tentoonstelling Fading Memories werd aan Jean Paul Van Bendegem, emeritus-Hoogleraar aan de Vrije Universiteit Brussel gevraagd om de inleiding te verzorgen. Hierbij de tekst die hij uitsprak.

Project rond liefde, dood, rouw, vergankelijkheid en herinneringen

Gerard Walschap zei het al: “De mens, ge kunt gij daar niet aan uit!”. Het mag als een boutade klinken – jaja, de mens is ingewikkeld en onvoorspelbaar, en ook niet altijd zo rationeel, veel te emotioneel en, ja kijk, dan doen ze raar of zo – maar, ook al zou het dat zijn, elke uitspraak roept onvermijdelijk de vraag op: waarom? Als we voorbijgaan aan de gemakkelijke uitleggen dan bots je uiteindelijk op een fundamenteel gegeven dat het mens-zijn kenmerkt: de eindigheid

van ons leven. Je komt erbij op een bepaald moment en een tijd later verdwijnt je van het toneel. Klinkt zeer Shakespeariaans:

“Life’s but a walking shadow, a poor player,
That struts and frets his hour upon the stage,
And then is heard no more. It is a tale
Told by an idiot, full of sound and fury,
Signifying nothing.”

Een uur? Was dat maar waar. Als je je de moeite getroost om er een paar getallen bij te halen dan pas beseft je pas hoe erg het is. Ons korte

leven maakt deel uit van een groter geheel waar het concept van schaal geen enkele rol meer speelt. Het universum bestaat grofweg 13,7 miljard jaar, neem voor de levensverwachting een optimistische 100 jaar dan geeft dat een verhouding van 1 op 137 miljoen, vreemd genoeg ongeveer de kans op de hoofdprijs in de nieuwe versie van *Euromillions*. We kennen allemaal het gedachte-experiment waarbij de leeftijd van het

universum wordt gelijkgesteld aan 24 uur. Met die schaal stemt jouw leven overeen met 6 tienduizendsten van 1 seconde. Lijkt het dan niet evident dat wij allemaal rare wezens zijn. Het verblijf alhier is zo kort dat je durft te denken dat het begin en het einde samenvallen, anders gezegd, je bent er nooit geweest. Als je het zo bekijkt dan is het meer dan evident dat we van alles hebben bedacht om die eindigheid te ontkennen.

De dood wordt niet meer een eindpunt maar een overgang naar iets wat als een vorm van voortzetting kan beschouwd worden. Wat mag in hemelsnaam – ik kies mijn woorden – dat iets zijn? Zijn we geholpen met een inroepen van de absurditeit: de dood is zo bizar dat we ons er geen voorstelling kunnen van maken dus al zeker niet wat erna komt? Neen toch, wat moeten we daarmee? Ja, er is heel zeker iets maar, neen, je kunt het jou niet voorstellen. Lees er de Engelse auteur Julian Barnes op na in zijn schitterende boek *Nothing to be frightened of* (*Niets te vrezen* in de Nederlandse vertaling) waarin hij poging na poging waagt om de dood te vatten en telkens opnieuw mislukt die poging. Geen overleeft het. De voornaamste reden zijnde dat, als het voorstelbaar zou zijn, er een toeschouwer kan zijn en onvermijdelijk kies je jezelf als toeschouwer maar dan ben je terug in dit leven en dat is nu juist afgelopen. “De dood, ge kunt gij daar niet aan uit!”. Proef de onmogelijkheid. Ofwel ben je zelf getuige van het leven na de dood maar dan is het nog steeds jouw leven dat wordt voortgezet, ofwel kan je iemand anders getuige laten zijn maar dan moet je de plaats van die persoon kunnen innemen en dan ben je terug bij het eerste geval. Bij *Euromillions* heb je een idioot belachelijk kleine kans om te winnen, hier is de kans nul.

Een nevingedachte is wel dat weinigen zich zorgen lijken te maken over de miljarden jaren dat ze er niet bij waren dus voor hun geboorte. Hoewel ik uiteraard uitzondering moet maken voor al diegenen die teruggrijpen naar vorige levens waarin ze vreemd genoeg of koningin of Mozart zijn maar nooit wc-madam van Antwerpen-Centraal. Dit is een domme grap, mijn excuses, maar zou het de gedachte zijn dat, als we honderd jaar teruggaan in de tijd en ons de wereld indenken zonder ons, we toch weten dat we er op een bepaald moment zullen bijkomen? Dat we de tijd

ThePainOfLostChildren

voor ons verschijnen oprekken tot de volledige geschiedenis van het universum? En dat dat het leven draaglijk maakt? Ik ben er dus ik moet er altijd geweest zijn. Tegenover: ik was er en ik zal er nooit meer zijn. Tenzij.

Tenzij we het idee zouden hebben dat anderen, als je er niet meer bent, op een of andere manier jouw leven voortzetten. Als we extreme situaties uitsluiten – ik denk aan de mogelijkheid dat iemand ervoor kiest om jouw plaats in te nemen na jouw verdwijnen, een soort kloon of avatar die jouw leven verder leeft, hoewel we tegenwoordig moeten rekening

houden met hologrammen, zoals ABBA heeft gedemonstreerd met een honderd procent fictief concert – dus als we dit soort situaties uitsluiten dan gaat het erom om jou op een of andere manier levend te houden. Het rouwen, want daarover heb ik het in eerste instantie, heeft met vele, vele dingen te maken maar ook met het levend houden van de overledene. Daar ligt zeker een van de basissen voor het collectieve rouwproces. We spreken onbewust met elkaar af dat we deze opdracht tezamen zullen realiseren. We gaan een verbintenis aan met elkaar en zo'n daad vraagt om ritualisering. Denk maar aan het verlijden van een akte bij de

Love to be caught in your web

notaris. Een klein ritueel maar niettemin een ritueel.

Op hun beurt introduceren rituelen symbolen en deze hebben de kracht om het onuitspreekbare, het onzegbare, het onvoorstelbare op een manier grijpbaar te maken, misschien niet persé denkbaar, maar wel indenkbare, we denken er beelden van te hebben. Het is een van de elementen die de fotoreeks *Confessioni* zo raadselachtig maakt. De vraag is niet of deze beelden echt zijn maar wel wat ze opwekken bij de toeschouwer. Heel erg Mondriaan-achtig: het beeld is een toegang tot andere beelden waarvan je niet wist dat ze er waren, laat staan dat je er een voorstelling zou van hebben. En toch.

Voorbij de rouw wordt de opdracht veel delicaat, moeilijker ook en zeker lastiger. We vallen terug op onze herinneringen en de objecten die erbij horen. Ons brein speelt graag spelletjes met ons. Niet alle herinneringen zijn even sterk, sommigen staan op het randje van te verdwijnen, een flard blijft over en dan wil ons brein ons zo graag helpen en begint aan te vullen. En wij beginnen verhalen te vertellen – “Weet je nog, hoe hij de gewoonte had dit of dat te doen?”, “Ik zie het zo voor mij: daar staat ze in de deuropening met de zon in haar rug.” – en we realiseren ons vaak niet in welke mate we over onszelf aan het vertellen zijn. Wat goed is, want nu is diegene die er niet meer is, voor een deel jou geworden. En de ritualisering worden er niet minder

om. Een grafsteen kan de persoon vervangen want vaak genoeg wordt er tegen een steen gesproken en de vragen die gesteld worden krijgen antwoorden in het hoofd van de vraagsteller die gelooft dat de afwezige heeft gesproken. Tot we dat punt bereiken waar we inspanning moeten leveren als de vraag wordt gesteld “En wat is het eerste waaraan je denkt als het over hem of haar gaat?”. Tot dat punt waar de foto's en andere voorwerpen tegen jou beginnen te spreken omdat je het zelf niet meer weet. *Fading Memories*, is het dat wat deze foto's ons doen inzien? Beelden waarop de tijd wordt losgelaten in de vorm van roest. Roest dat al even paradoxaal is als het menselijke leven zelf. Roest om zich te vormen heeft namelijk zuurstof nodig, datzelfde gas dat ons toelaat om te leven, te ademen, er te zijn. Hoe vreemd dit alles: wat ons mogelijk maakt, is terzelfdertijd ook wat ons laat verdwijnen. En wie verdwijnen zegt, zegt in één zuurstofvolle adem ook herinneringen.

Tegelijkertijd is het ook confronterend, die herinneringen die verdwijnen, verslappen, uiteenvallen. Dat besef dat ook herinneringen vergankelijk zijn en niet alleen het materiële rondom ons en in ons. Wie niet oplet vervalt in het onderhouden van herinneringen van herinneringen, we kennen het allemaal, de kamer binnenstappen om iets te doen en totaal vergeten zijn wat het was. Je hebt wel de herinnering van de herinnering maar niet langer de herinnering zelf.

Een onnodige zelfkweeling dus. De goed onderhouden grafsteen zal uiteindelijk ook verdwijnen en ook monumenten zullen vergaan op langere termijn. Ze zijn bedoeld voor de eeuwigheid en we willen het graag geloven maar het monument zelf weet dat niet en, onderwerpen aan de wetten der natuur, zal het verdwijnen. “Hier stond blijkbaar ooit een monument, kijk maar, hier hangt een gedenkplaat die dat zegt”.

Ik merk dat ik een pad ben opgewandeld dat tot een zekere triestheid kan leiden. Niet alleen is jouw leven eindig, de herinneringen eraan van anderen zijn ook eindig, ook die zullen verdwijnen, zo ook de herinneringen van de herinneringen, het verdwijnt allemaal en het is alsof jouw leven er nooit geweest is. Wie kan er dat aan, is een mens geneigd te denken? Maar het laatste wat ik zei, het is alsof jouw leven er nooit geweest is, is interessant genoeg manifest vals. Je hebt jouw leven geleefd, daar kan niemand om heen, en bij momenten zal het intens geweest zijn, onder andere, wanneer de liefde een rol te spelen had. Het binnemen, het houden van, het opgaan in, het zich verliezen in, misschien wel de extase, het genot, de aanraking, de streling, de omhelzing, de kus, al of niet geritualiseerd, dat vergroot en verhoogt alleen maar de intensiteit van de beleving, kortom de erotiek in al haar vormen en schakeringen, dat is het ware antidotum om de eindigheid even op te heffen en te geloven onsterfelijk te

zijn. Met een ondertoon van beter weten: het is voor even, hoe krachtig ook, hoe overweldigend ook, en het wordt meteen gevolgd door een vernieuwd besef van de eindigheid. Ik vermoed dat dat de reden is waarom George Bataille voor het orgasme die curieuze omschrijving heeft bedacht, namelijk 'la petite mort'. De kleine dood – even een glimp van de eeuwigheid ervaren en dan terug met de voeten op, indien al niet in de aarde. Ik durf ook vermoeden dat *Confessioni* door de letterlijke versluiting van de naakte lichamen ons wil confronteren met een figuurlijk bedekte erotiek. Het verlangen is niet weg maar er is een afstand.

Volkomen gelijkwaardig met het verbod dat Orpheus werd opgelegd: ja, Eurydice keert terug uit de doden maar de dood is nu verplaatst in de blik van Orpheus. In de tussenruimte tussen onder- en bovenwereld kan de vraag "Ben je er nog?" toch alleen maar beantwoord worden met "En jij, ben jij er nog?". Zo bekeken, spreken we niet alleen over *Fading Memories* maar ook over *Fading Beings*, wat een curieuze link oplevert met *Confessioni*, de versluiting als verdwijning. En roest als de alchemistische steen der wijzen, de omzetting van bestaan naar herinnering. Helaas in slechts één richting. Of zou het kunnen dat een herinnering in bestaan kan omgezet worden? Is dat niet precies de kracht van dromen? Het is ook een gekend thema in de literatuur: de schilder die het model zo levensecht weet weer te geven dat het leven van de ene overgaat in de andere. Het model is er niet meer, het schilderij leeft. Magistraal vormgegeven door Edgar Allan Poe in het verhaal "The Oval Portrait".

Tijd om af te ronden. Die laatste gedachten zijn zwaar, het is eigenlijk wel allemaal een beetje heftig, zo realiseer ik mij nu. Maar, laat één ding duidelijk zijn, hoe ernstig ook dit alles, het mag ons niet doen vergeten dat de mens in haar volledigheid niet alleen nood heeft aan de liefde en de erotiek maar evenzeer aan de lach en de relativering. Stel jezelf de vraag: Als het zo zou zijn dat hemel en hel dan toch blijken te bestaan, waar wordt er het meest gelachen: in de hemel of in de hel? Ik ben begonnen met Walschap, ik eindig met een quote van Mark Twain: "Ik wil mij niet uitspreken over hemel en hel, weet ge, het probleem is, ik heb vrienden in beide plekken".

Nooit meer

oorlog

Via een ijverige Zoeklichtlezer Rudy De Jaeghere, die door toedoen van Yvonne Sercu het archief van Zonneweelde heeft geërfd van Eugene De Deken en het nu beheert kwam een merkwaardig verslag op onze redactie aangewaaid. Zonneweelde was het tijdschrift van de oudleerlingenbond van het Koninklijk Atheneum Kortrijk. Het betreft hier het eerste jaarverslag dat gemaakt werd na de tweede wereldoorlog. Enerzijds beschrijft het de werkzaamheden van het bestuur in het laatste oorlogsjaar. Een tweede deel gaat over een getuigenis van een leraar van het Atheneum, die de concentratiekampen heeft overleefd.

In deze tijden van hernieuwend oorlogsgeweld leek het ons interes-

sant om dit verslag en getuigenis met onze lezers te delen.

Zonneweelde nr.1 16de JAAR Juli 1946.

Buitengewoon talrijke opkomst op de algemene vergadering in Januari en een zeer geestdriftige stemming. De Voorzitter houdt een pittige en gedocumenteerde toespraak. Dr. Walter Debrock, bestuurslid en leraar onzer school komt terug uit Nazi-hel. Hem wordt een buitengewoon prachtige hulding gebracht op 16 juni. Een zee van bloemen, talrijke geschenken en gloedvolle toespraken leverden hartelijke bewijzen van sympathie. Dr. Debrock hield een treffende rede en eindigt als volgt:

“ Een les, die wij als gevangenen in Duitsland hebben geleerd:

“ dat het Belgische volk het schoonste volk is ter wereld;

“ dat België het schoonste land ter

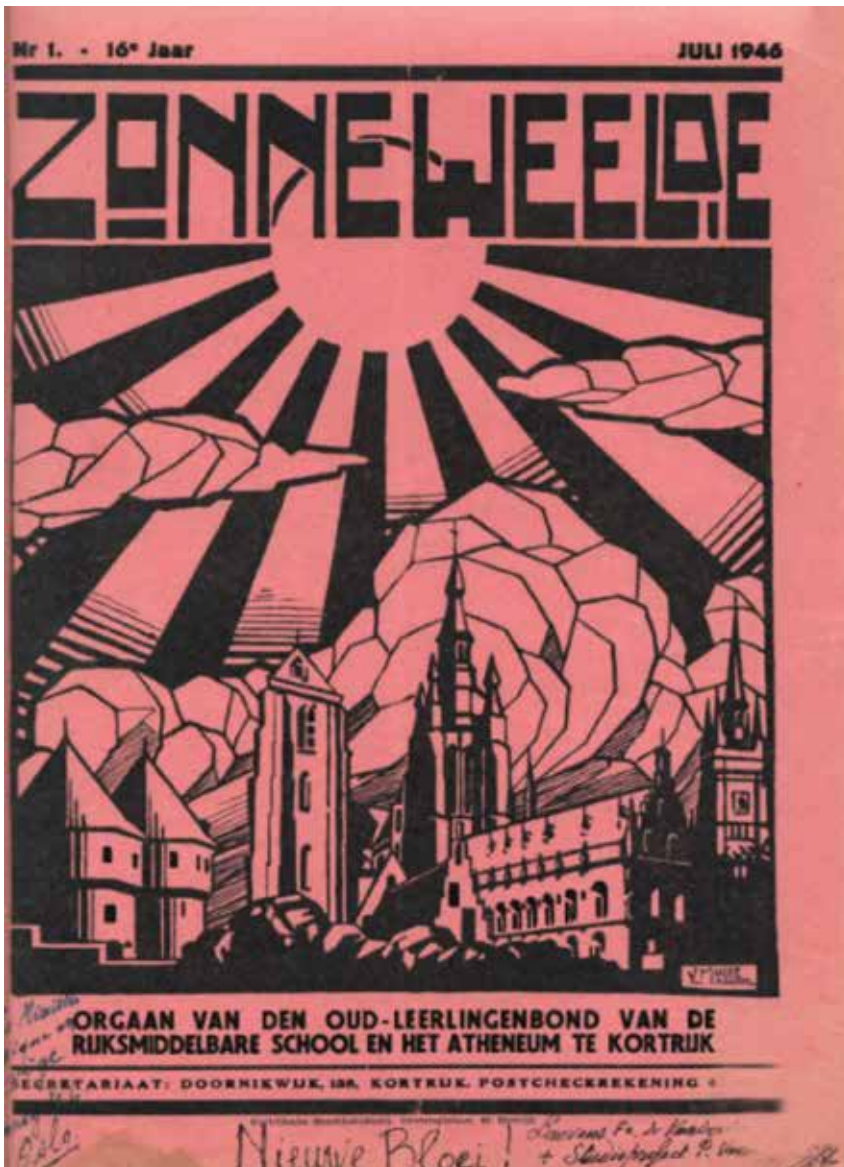
wereld is

“ dat de vrijheid in België de schoonste vrijheid ter wereld is Op 26 Oktober hield Dr. Debrock een voordracht in de Cinema zaal van “Ons Huis” met als onderwerp “Belevenissen uit de Nazi-Hel”. Ons dossier voor oorlogsschade werd opgemaakt: de schatting belooft circa 127.000 Frank, waarde 1939. Spijtig kan “Zonneweelde” nog niet verschijnen wegens papierschaarste doch onderhandelingen beloven succes binnen afzienbare tijd.

Onze houding gedurende de bezettingen.

1. Het bestuur heeft zich onthouden van gelijk welke anti-Belgische strekking en als hoger gezegd de betrekkingen tussen O.L.B.-bestuur en Prefect tot het uiterste minimum herleid.

2. Wat betreft “Zonneweelde” Het

bestuur werd einde 1940 uitgenodigd door den Kreiscommandant om "Zonneweelde" verder te doen verschijnen. Hierop werd niet ingegaan. In 1941 werden we terug ontboden en er werd ons opgelegd dat "Zonneweelde" moest verschijnen; papier werd voorbehouden, - ge kunt wel denken dewelke - zouden ons overgemaakt worden. Geldelijke steun om gans de onkosten der uitgaven te dekken, werd ons verzekerd. Door het Bestuur werd besloten daarop niet in te gaan en gebeurtenissen af te wachten - We gaven de stock papier vrij en werden niet meer verontrust.

3. - Twee bestuursleden werden door de Duitsers gearresteerd.

4. In de zaak der leraar werd door Voorzitter en Secretaris ter ontlasting getuigd.

5. - Door het Bestuur werden geld- en

andere inzamelingen gehouden om politieke gevangenen te steunen.

6. Een tweede Froebelklas werd gesticht zonder toelating van de bezettende overheid. Ten overstaan der leerlingen hebben we in de mate van onze geldelijke mogelijkheden zoveel mogelijk steun verleend gedurende gans de bezettingsperiode. F.L.

Voordracht.

"Belevenissen uit de Nazi-Hel" door Dr. W. Debrock op vrijdag 26.10.45. in de Cinemazaal "ONS HUIS".

Een ongeduldige menigte stond reeds te wachten, toen de zaal toegankelijk gemaakt werd te 19 uur. In dichte drommen nam een uitgelezen en talrijk publiek plaats; ook menig leerling had eraan gehouden aanwezig te zijn. Enkele voorbehouden plaatsen werden spoedig bezet door vooraanstaande

Kortrijkse intellectuelen en politieke mandatarissen; spreker en onderwerp werden druk op voorhand besproken.

Affiches en toegangskaarten gaven slechts melding der voordracht; een verrassing was er evenwel aan toegevoegd ter omlijsting, ten bewijze van de degelijke inrichting.

Om 19.40 uur nam Hr. Vander Veen, Voorzitter van de O.L.B. het woord om het publiek en al de medewerkers, en in het bijzonder de Beheerraad van "Ons Huis", die de zaal kosteloos ter beschikking stelde, van harte te bedanken; hij gaf tevens melding van het programma van deze avond. Een vierstemmig koor, woorden van de Hr. Germanes, muziek van de Hr. Decadt, beiden leraars aan het Atheneum te Kortrijk, werd op meesterlijke wijze uitgevoerd door een zestigtal leerlingen van onze school; het oogste een welverdiend en daverend applaus. Enkele lichtbeelden en de film die genomen werd ter gelegenheid van de "Huldiging Debrock" op 16.6.45 werden geprojecteerd; een commentaar van de Hr. Germanes verwekte de gewenste inleidingsstemming.

Langdurend applaus begroette Mw. En Hr. Debrock bij hun verschijning op het doek. Daarna nam het bureau van de O.L.B. plaats op het podium en werd spreker voorgesteld; een langgerekt handgeklap begroette Dr. Debrock.

Hij begon met te verklaren, dat hij niet graag aanvaard had dit onderwerp te behandelen daar het hem te veel pijnlijke herinneringen aandoet; hij kan er ook geen voordracht over houden, het is onmogelijk maar wel een vertelling op grond van uitsluitend beleefde feiten, de zuiverste waarheid.

Zijn inleiding stelde ons op tragisch-komische wijze in kennis met de structuur van de Duitse Gestapo Organisaties: in Duitsland bestaat recht noch gerecht, alleen maar terreur. Het doet ons weerzinwekkend aan, voor ons vrije Belgen, te vernemen dat de uithongering een middel is om gevangenen tot lage slaafse handelwijzen te dwingen; om een broodkorst meer moet men in Duitsland zijn medeburgers op de schandelijkste manier verklikken. Twijfel en moed heersen in Belgische kringen: vrees om onder de pijnlijkste folteringen een kameraad te verklikken, humor voor de dood. Stoïcijns zei een der gevangenen, bij zijn terugkomst van

W. De Brock en zijn echtgenote tijdens de huldiging

een verhoor, spottend: "Wilt ge nu wat weten, "ze" hebben mij ter dood veroordeeld. Moed en volharding waren enige redmiddelen.

Spreker leidde ons door de verschillende uitroeiingskampen, waar hij verbleef: Vucht, Dachau, Natzweiler, Grosz-Strehlitz, Grosz -Rosen, Nordhausen, Dora-Mittelbau, Bergen-Belsen. Overal hetzelfde gulhartige onthaal: spiernaakt uren onder regen en koude op appel staan wachten, geschoren van kop tot teen, uitgehongerd, natuurlijke dood of neer gekogeld zonder reden, crematorium, schouw.

De akelige Herr Kramer heeft hij leren kennen in een van deze kampen; veel genoeg beleefde Kramer bij het aanschouwen door een venstertje hoe joden hun longen uitbraakten in de gaskamer. Kramer wist dat Poolse en Russische minderjarige jongens beroofd werden van hun geslachtsorganen

en dienden als slachtoffer van bloedorstige en zedeloze onderhorigen. Honderdtallen gevangenen stierven, neen crepeerden door de schuld van het sinistere hoofdpersonage van het proces van Belsen.

Om omver te vallen dat dan nog een verdediger vraagt aan een overlevend slachtoffer hoe lang de stok was waarmee Kramer sloeg of op welke wang hij geselde.

Allerlei listen werden door bewakers uitgevonden om met plezier te kunnen hebben een gevangene neer te kogelen of te hangen. Bij marchen werd bij iedere honderd meter het bewijs geleverd van hun wapencultuur. Het schot van Katin heeft spreker leren kennen in Duitsland: voldoende bewijs van oorspronkelijkheid.

Tegen deze gruwelmethode stond de Belgische geest van organisatie: op gevaar van de strop werd een anti-na-

zibeweging op touw gezet in de uitroeiingskampen, sabotagedaden gepleegd op grote schaal (hierdoor werd het gebruik de V1 bommen van 14 dagen vertraagd) kwam in verbinding met het "maquis" en de "Intelligence Service". Politiek onderscheid bestond niet, alleen maar solidariteit.

Dr. Debrock brengt hulde aan liberale, socialistische en communistische gevangenen en ook aan E.P. Leloir.

Alleen zijn gepaste ouderdom, zijn wilskracht en moed behielden spreker in leven. Hij eindigt met het woord van een Franstalige schrijver ".....Demain, je le referrai!" Deze spreekbeurt duurde bijna twee uur; toejuichingen en handgeklap werden slechts onderbroken door het spelen van de "Brabançonne" die de voordrachtavond besloot.

F.L., R.D.

LEZINGENREEKS

“Hedendaagse Filosofie en Wetenschap”

VOORJAAR 2024: 3 DINSDAGAVONDEN IN DE BIB WAREGEM

1.

TINNEKE BEECKMAN
Wie ben ik?

DINSDAG 6 FEBRUARI 2024 20 UUR

Filosofe en dr. Tinneke Beeckman neemt ons mee op een boeiende en moedige filosofische en literaire zoektocht naar zelfkennis gebaseerd op haar nieuwste boek “Ken Jezelf”. Wat kunnen we leren van grote namen uit de filosofie en wereldliteratuur als Socrates, Hannah Arendt, Albert Camus, Marcel Proust en Virginia Woolf? Hierbij komen levensvragen als “Wie ben ik?”, “Wat voel ik?”, “Wie wil ik zijn?” en “Hoe leef en sterf ik?” aan bod.

2.

PROF. DR. IR. SOFIE VAN HOECKE
Potentieel en uitdagingen van Artificiële Intelligentie

DINSDAG 27 FEBRUARI 2024 20 UUR

Prof. Van Hoecke (UGent) doet op een niet-technische manier uit de doeken wat Artificiële Intelligentie (AI) is, kan en niet kan. Zij geeft daarbij voorbeelden van goede toepassingen in bijvoorbeeld de gezondheidszorg, maar wijst eveneens op de ethische en morele uitdagingen bij andere toepassingen.

Verhaeghe Paul

© Saskia Vanderstichele 2021

3.

EM. PROF. DR. PAUL VERHAEGHE
ONBEHAGEN EN MAATSCHAPPIJ

DINSDAG 19 MAART 2024 20 UUR

De bekende psychoanalyticus, klinisch psycholoog en emeritus hoogleraar aan UGent, dr. Paul Verhaeghe, analyseert in zijn lezing de band tussen het wijdverspreide gevoel van onbehagen, met de daarbij horende typische problemen als burn-out en angst, en de huidige maatschappij. Hij zoomt daarbij in op de praktijk van de zorg, het onderwijs en de arbeidsorganisatie, zoals in zijn recentste bestseller “Onbehagen”.

Praktisch:

5 euro per avond, gratis voor leden HWW, inschrijven via <https://waregem.bibliotheek.be/>

Organisatie Humanistisch Verbond Waregem (HWW) i.s.m. de Bib Waregem en Standaard Boekhandel

KALENDER KUNSTKRING DE GEUS

CABANA CABANA

Januari 2024

FOTOGRAFIE

Opening: zondag 7 januari 2024, 10u45

Cabana Cabana is het pseudoniem van David Remmerie (°1970).

Hij woont nu reeds 20 jaar te Hulste, daarvóór in Harelbeke.

Vroeger is hij een tamelijk verdienstelijk jeugdwieler geweest.

David begon zo een 5 jaar geleden met het fotograferen van zijn zonen tijdens een voetbalwedstrijd.

Dan vroeg een moeder eens of hij haar zoon eens kon fotograferen voor zijn communie en de bal ging aan het rollen.

Ondertussen is zijn specialiteit het portretteren van personen in zwart-wit fotografie.

PIER BOSSUYT

Februari 2024

OUDER WERK

zondag 4 februari 2024, 10u45.

Om redenen die ons niet bekend zijn, heeft Isabel Vandenbussche, die eerder aangekondigd was, afgehaakt. Pier Bossuyt wil inspringen met ouder werk.

Toen ik wat op mijn zolder zat te rommelen, kwam ik op het idee om wat ouder werk van onder de spinnenwebben te halen. Ik opteer voor werk, ouder dan 25 jaar, hoofzakelijk schilderijen. De meeste werden al eerder vertoond, sommige meer als eens, andere één enkele keer, weer andere nog nooit. Het zijn werken van iemand die zoekende is, vandaar dat de toeschouwer zich aan een gevarieerde tentoonstelling mag verwachten.

GEORGES VAN AERSCHOT

Maart 2024

REFLECTIES, TEKENINGEN EN SCHILDERIJEN

Opening: zondag 3 maart 2024, 10u45

Georges van Aerschot (°Lier) kreeg zijn opleiding aan de Antwerpse Academie voor schone kunsten en aan Het ENSAAF – La Cambre, Brussel. Hij nam deel aan verscheidene tentoonstellingen in binnen – en buitenland, zowel individueel als in groep. Deze tentoonstelling kreeg de naam Reflecties mee.

Niet alleen door de reflectie van klank en licht komen deze tekeningen en schilderijen tot stand.

Ook is er nagedacht over en ervaren, wat er in de beeldende kunsten en het dagelijks leven de inspiratie prikkelen kan.

Reflectie is niet uitsluitend de weerkaatsing maar ook het overdenken van het creatieve proces.

KAREL DEBELS

April 2024

GRAFIEK

Opening: zondag 7 april 2024, 10u45

Vorig jaar behaalde Karel Debels zijn diploma vrije grafiek aan de Kunstacademie van Zwevegem bij Jan Dhaene. Samen met de meesten van zijn medelaureaten volgde hij die cursus al jaren vóór die officieel werd, nu al bijna 25 jaar geleden. Karel Debels beoefent de meest uiteenlopende grafische technieken, vaak gemengd, steeds met de uiterste verfijning. Graag werkt hij in reeksen. In 2011 exposeerde hij in de Geus een reeks, gebaseerd op zijn herbarium. De (totnogtoe) meest recente reeks is gewijd aan de nagenoeg vergeten leisteengroeven in het Waalse dorpje Oignies-en-Thiéracé. (Zie ook p.14.)

LUK VERLINDEN

Mei 2024

SCHILDERIJEN

Opening: zondag 5 mei 2024, 10u45

In zijn carrière als docent en gerechtsdeskundige, grafische technieken en processen, werd Luk Verlinden gepokt en gemazeld door kleuranalyses, perspectieven en clair-obscur. In de leefwereld van Luk komen de meest briljante werken tot stand door het mengen van de drie basiskleuren, aangevuld met wit en een snuifje zwart. In functie van het onderwerp krijgt het witte doek een complementaire kleur, die zowel de dieptewerking als het contrast bevordert.

Elk werk wordt voorafgegaan door een gedegen, soms wekenlange voorbereidende studie. Schetsen en het inkleuren met extreme fluostiften zijn voor Luk Verlinden dé voorbereiding van het abstraheren en het denken in contrasten. De keuze van het onderwerp, het formaat van het doek, perspectieven en verhoudingen, clair-obscur, maar vooral een beredeneerde kleurencompositie beschouwt hij zelf als zijn grootste uitdaging.

De werken van Luk wekken telkens weer een desolaat droombeeld op, die de toeschouwer de creativiteit laat om zijn droombeeld te bekrachtigen. (Zie ook p. 26.)

Reveil

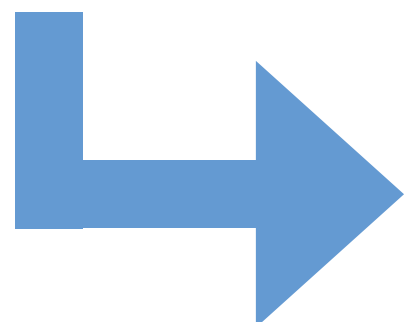
Reveil wil de Vlaamse rouwcultuur de 21^e eeuw inloodsen door ingetogen concerten te organiseren en verhalen te brengen over overleden geliefden en die bewaren. Het begon in 2012 toen Pieter Decnudt een lied schreef voor zijn overleden collega. Hij bracht het lied op de begraafplaats in Deerlijk. De aanvankelijke schroom van “mag dat wel, muziek op een begraafplaats” verdween snel en groeide enkele jaren later uit tot verschillende concerten op verschillende plaatsen op 01 november, en is ondertussen een hele organisatie geworden, te vinden op www.reveil.org

Een regenbui brak los over de Sint-Jans-begraafplaats in Kortrijk op 01 november. Heel wat mensen

schuilden dicht tegen elkaar onder een tent en keken naar twee accordeonisten die onder een afdak hadden plaats genomen. Het weer kon beter maar er was sfeer en samenhang onder het motto van herdenking. Nog mensen kwamen met de schouders gebogen onder hun paraplu aangestapt om de menigte te vervoegen. De muziek verdreef de regen en een regenboog plooide zich over de vele zerken. Voor iedere aanwezige was een brandend lichtje voorzien en de burgemeester nodigde uit om dat op het graf van een dierbare te zetten. De muziek wisselde de sprekers af. Leden van ‘Vrijhaven’ het Kortrijks dichterscollectief lazen voor uit eigen werk en daartussenin brachten de vertegenwoordigers van de verschillende levensbeschouwingen hun boodschap aan de aanwezigen. In verschillende andere gemeenten in de regio vonden

op hetzelfde tijdstip gelijkaardige herdenkingen plaats. Het doel is om rouwen over geliefden uit de anonimiteit te halen en die te koppelen aan sfeer en muziek en het verdriet te delen en universeel te maken zodat het draaglijk wordt en een nieuwe zin geeft.

Hierbij vind je de tekst die Kenzy De Kimpe namens de vrijzinnige gemeenschap voordroeg op de plechtigheid.

Ik heb voor jullie een sprookje rond afscheid meegebracht, geschreven door onze vrijwilliger Rik.

Het land ontwaakt. Zoals elke ochtend volgt een grillige, bizarre volksdans: het licht floept aan en uit in duizenden slaapkamers, badkamers en keukens.

Chris staat voor de spiegel. Een droef gezicht kijkt terug. Sinds de dood van Dominique is het leven blijven stilstaan, ook al dansen de dagen voorbij.

Wat begon als een schuchtere kusjesdans - als twee honden die elkaar besnuffelen, zei Dominique altijd -, wat zich op gang trok als een schuchtere "La Bamba", groeide snel uit tot een lentefrisse Lambada. En daar bleef het niet bij. Leven met Dominique leerde Chris al dansend door het leven te gaan, al hield de eerste altijd vol dat het omgekeerd was.

Dominique en Chris dansten zichzelf tot een onafscheidelijk duo. Ze swingden en zwierden door het leven en smulden van iedere danspas. Ze genoten van de liefde, van de intieme bewegingen en de openbare voorstellingen. Ze koesterden de kleine en grote dingen, van een simpele slow over een forse foxtrot tot een uitbundige Weense wals. Ze zongen, lachten en weenden, ze ademden samen in en uit, in voor- en in tegenspoed.

Met het tuimelen van de maanden en jaren op de kalender groeide hun fiere farandole uit tot een tedere tango. Al snel versmolten ze tot één enkele dans. Elke denkbare beweging die de ene inzette, werkte de andere stijlvol af.

En dan kwam de herfst, de intro tot een ongewenste solo. Heel snel - veel te snel, altijd veel te snel - volgde de winter, een treurmars die het leven deed verkillen. Een lamentatie die alle dynamiek, alle energie, alle zin lamlegde.

Chris staart naar de reflectie in de spiegel. Plots zuigt een wenkende lichtvlek in de rechterbovenhoek alle aandacht naar zich toe. Geel-, oranje- en okerkleurige vlekken dansen op en neer. Het is de reflectie van de zon, weet Chris, en van de wiegende bomen voor het huis. Het trippelen van licht en donker voedt bij Chris het besef dat de natuur een aanloop neemt naar een nieuwe lente, en later - misschien - een nieuwe zomer.

Chris kijkt opnieuw in de spiegel, en ziet het lachende gezicht van Dominique. Traag bewegen de lippen en Chris hoort de nooit gefluisterde woorden: "Het dansen is niet gestopt. Ik ben voor altijd aanwezig in elke beweging en in elke positie die je uitvoert. Als je het toelaat, zal ik je nooit verlaten."

Chris glimlacht, en Dominique lacht terug.

Met een laatste blik op de spiegel maakt Chris voor het eerst sinds lang een pirouette, en verlaat vervolgens de badkamer, met in het hart een bijtrekpas, onder het goedkeurend oog van Dominique.

Universele Verklaring Rechten van de Mens

75 jaar

Op 10 december 1948 keurde de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM) zonder tegenstemmen goed. Het was een apotheose van een moeizame zoektocht naar universele rechten en vrijheden. De verklaring toont aan, dat ondanks de culturele verschillen, de mensen het toch wereldwijd eens kunnen raken over dat wat ze moreel aanvaardbaar of verwerpelijk vinden. Het is belangrijk om hierbij op te merken dat de rechten ook met plichten gepaard gaan. Lees bijvoorbeeld er artikel 29, deel 1 er op na: “Eenieder heeft plichten jegens de gemeenschap, zonder welke de vrije en volledige ontplooiing van zijn persoonlijkheid niet mogelijk is”. In menige stelling-

name of discussie wordt die plicht wel eens over het hoofd gezien.

Voor een goed begrip, is het nodig om de UVRM in zijn historische context te bekijken. Ze kwam in essentie tot stand als een reactie op het fascisme en de gruwel van de holocaust. Het is een neerslag van wat in die tijd als algemeen moreel aanvaardbaar werd beschouwd. Alhoewel de verklaring slechts 30 artikelen telt, handelt ze zowel over de politieke en burgerlijke vrijheden (Art. 1 – 21), de sociale en economische rechten (Art. 22 – 25), de culturele rechten (Art. 22, 26-27) en het recht op ontwikkeling (Art. 28). In een samenleving evolueren de ethische en morele beginselen. Een ontwikkeling die we voortschrijdend inzicht noemen. Het is dus normaal dat in de UVRM verwijzingen naar andere rechten ontbreken zoals: het verbod

op het toepassen van de doodstraf, het recht op abortus, euthanasie, de academische vrijheid, het stakingsrecht, de bescherming tegen gendergeweld en genitale verminking, de kinderarbeid, het individueel klachtrecht, het zelfbeschikkingsrecht van volken, het recht op een eigen taal en naam, milieurechten, het recht op een leefbare planeet voor toekomstige generaties, het recht op digitale privacy, een regelgeving omtrent AI, een verbod op het ontwikkelen van massavernietigingswapens, enz.... Veel van deze beginselen werden later in VN-verdragen opgenomen.

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens heeft geen bindende kracht. Europa keurde op 4 november 1950 een Europese Verklaring voor de Rechten van de Mens (EVRM) goed. Het verdrag is sinds 1998 bindend voor

alle lidstaten van de Raad van Europa. Landen die willen lid worden van de Europese Unie dienen eerst die verklaring te ratificeren. In Nederland, België en Frankrijk is de rechterlijke macht verplicht om alle wetgeving en bestuur aan het verdrag te toetsen.

Ondanks al deze intenties klinkt de oorlogstaal vandaag de dag luider dan ooit, worden bevolkingsgroepen tegen elkaar opgehitst, stapelen oorlogsslachtoffers en gewonden zich op, hangt over het strijdtoneel meedogenloosheid en wreedheid en verdwijnt elk moreel besef omdat de artificiële intelligentie van de moordende wapens gespeend is van elk menselijk gevoel. Wraak of het Bijbelse “oog om oog, tand om tand” wapperen als zwarte banieren en versluieren de dialoog. De bron van al dat geweld en onmenselijkheid wordt gevoed door de knieval van een consumptie-samenleving voor imperialisten en kleptocraten, die handelen in grondstoffen en brandstoffen. Het is een amorele samenleving omdat ze geen oog en medeleven hebben voor de uitbuiting van de geknechte medemens. Het is een laffe bevolking omdat ze hun eigen morele beginselen opzij zetten voor een comfortabel bestaan dat onderhuids gebouwd is op uitbuiting, onderdrukking en een waanzinnige verspilling van grondstoffen. De schaterlach en het gegrinnik van imperialisten en de kleptocraten klinkt nu wereldwijd. Een ethisch reveil is aan de orde. De plicht van de UVRM wenkt ons. Heb de moed om die waarden consequent toe te passen en afdwingbaar te maken.

Een korte lezing van de UVRM

Onderstaande tekst werd overgenomen van de website van Amnesty International.

In de preambule (inleiding) van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens staat, samengevat:

- Mensenrechten zijn de basis van vrijheid, gerechtigheid en vrede.
- Minachting voor de mensenrechten heeft geleid tot barbaarse handelingen.
- Als mensen niet worden beschermd, is opstand tegen onderdrukking de laatste toevlucht.
- Mensenrechten zijn een plicht van iedereen: regering, individu of maatschappelijk orgaan.

De artikelen

- 1.Iedereen wordt vrij en met gelijke rechten geboren.
- 2.De mensenrechten gelden voor wie je bent, waar je bent.
- 3.Je hebt recht op leven, vrijheid en veiligheid.
- 4.Slavernij is verboden.
- 5.Martelen is verboden.
- 6.Je hebt het recht op erkenning voor de wet.
- 7.De wet is voor iedereen gelijk.
- 8.Als je onrecht is aangedaan, moet je rechtsbescherming krijgen.
- 9.Je mag niet zomaar worden opgesloten, of het land uitgezet.
- 10.Je hebt recht op een eerlijke en openbare rechtszaak met een onafhankelijke rechter.
- 11.Je bent onschuldig tot het tegendeel is bewezen.
- 12.Je hebt recht op privacy en op bescherming van je goede naam.
- 13.Je mag je vrij verplaatsen in je eigen land. Je mag ieder land (ook je eigen) verlaten.
- 14.Als je mensenrechten bedreigd worden, mag je in een ander land asiel
- 15.Je hebt recht op een nationaliteit.
- 16.Je mag trouwen met wie je wilt en een gezin stichten.
- 17.Je hebt recht op bezit en dat mag niemand zomaar van je afnemen.
- 18.Je mag je eigen godsdienst of overtuiging kiezen en daarnaar leven.
- 19.Je mag uitkomen voor je mening en je mag overal informatie vandaan halen.
- 20.Je mag een vereniging oprichten en niemand mag je dwingen ergens lid van te worden.
- 21.Iedereen mag meedoen aan verkiezingen en zich verkiesbaar stellen.
- 22.Je hebt recht op maatschappelijke zekerheid.
- 23.Je hebt recht op werk naar keuze, met een eerlijk loon. Vakbonden zijn vrij.
- 24.Je hebt recht op rust, vrije tijd en betaalde vakantie.
- 25.Je hebt recht op voldoende inkomen, zo nodig moet de staat voor je zorgen.
- 26.Je hebt recht op onderwijs.
- 27.Je hebt recht om te genieten van kunst en cultuur. Cultuur moet worden beschermd.
- 28.Alle regeringen moeten ervoor zorgen dat de mensenrechten worden nageleefd.
- 29.De wetten en de democratie moeten de mensenrechten beschermen.
- 30.Niets van het bovenstaande mag misbruikt worden om de mensenrechten teniet te doen.

zoeklicht

onafhankelijk vrijzinnig tijdschrift
januari - februari 2024
tweemaandelijks tijdschrift jaargang 49 nr.1

Anzegem | Avelgem | Deerlijk | Harelbeke | Kortrijk | Kuurne | Lendeledede | Menen | Spiere-Helkijn | Waregem | Wervik | Wevelgem | Zwevegem

